

Roazhon, d'ar Yaou 4 a viz Here 2018

Enklask sokioyezhoniel war ar brezhoneg hag ar gallaoueg

Anaout gwelloc'h stad an traoù evit sikour gwelloc'h yezhoù Breizh

Abalamour da anaout stad an traoù resis evit a sell ouzh ar brezhoneg hag ar gallaoueg he doa goulenet ar Rannvro seveniñ un enklask sokioyezhoniel don. Kaset eo bet da benn gant an aozadur TMO Rannvroioù. Diskuliet ha displeget eo bet disoc'hoù pennañ an enklask-se gant ar Prezidant Loïg Chesnais-Girard, asambles gant Fañch Broudig, klasker war dachenn ar sokioyezhoniezh ha Prezidant bodad teknikel ar studiadenn*, Lena Louarn, Besprezidantez ar Rannvro evit yezhoù Breizh, Kaourintine Hulaud, Kuzulierez-rannvro dileuriet evit ar gallaoueg, ha Bernez Rouz, Prezidant ar C'huzul Sevenadurel.

Etre ar 7 a viz Mezheven hag an 3 a viz Gouere e oa bet aterset, dre bellgomz, **8 162 a dud** adalek 15 vloaz hag a zo o chom e 5 departamant Breizh istorel. Biskoazh ne oa bet kaset un enklask ken ledan-se da benn diwar ar brezhoneg hag ar gallaoueg war ar memes tro.

Edomp **o c'hortoz** un hevelep enklask, **pizh ken-ken**, o vezañ n'eus ket nemeur a ditouroù fetis war an dachenn-se **. Graet ez eus bet **ouzhpenn 40 goulenn** ouzh an dud ; e-giz-se ez eus gallet muzuliañ pegement a dud a vez o komz brezhoneg, hag en tu all da se ivez pegen barrek int war ar yezh, penaos ha pegen alies e vez implijet ganto war ar pemdez ha petra emaint o c'hortoz.

Ur stagidigezh kreñv, un anaoudegezh ofisiel e 2004 dija

Dont a ray stad an traoù nevez da glokaat an erbedoù embannet da-geñver Emgavioù rannvroel ar brezhoneg hag Azezoù ar gallaoueg dalc'het e **2016**, evit **magañ danvez sturfollenn ar Rannvro** hag a fell dezhi **reiñ lañs da implij ar brezhoneg hag ar gallaoueg** hag a ya d'ober **merkoù gwirion identelezh Breizh**.

E **2004** e oa Kuzul-rannvro Breizh ar strollegezh kentañ o luskañ ur politikerezh yezh, a oa bet solutaet e miz Meurzh **2012**. Rak da-heul anaoudegezh

ofisiel ar brezhoneg hag ar gallaoueg evel yezhoù Breizh gant ar Rannvro ez eus roet lañs d'ur steuñv youlek evit lakaat treuzkas ha diorren anezho.

Ar pezh a fell deomp ober : reiñ startijenn dezho adarre ha broudañ an dud d'implijout anezho war an holl dachenoù

> Ar brezhoneg : war-dro 207 000 a gomzerien

♦ **5,5% eus ar boblañs a gomz brezhoneg**, da lavaret eo war-dro 207 000 a dud e 5 departamant Breizh istorel. **70 vloaz** eo **oad keitat** ar vrezhonegerien. 7 vloaz hanter koshoc'h eget en enklask sevenet e 2007.

♦ 3,5% eus ar boblañs a embann e komprenont brezhoneg mat-tre pe mat a-walc'h anez komz.

♦ 31% a anavez un toullad gerioù pe lavarennoù.

♦ **En holl, 40% eus an dud o deus un anaoudegezh bennak er brezhoneg.**

> Ar gallaoueg : 191 000 a gomzerien

♦ **5% eus ar boblañs a gomz gallaoueg**, da lavaret eo war-dro **191 000 a dud**.

♦ 4% eus an dud a embann e komprenont gallaoueg mat-tre pe mat a-walc'h anez komz.

♦ 15% a anavez un toullad gerioù pe lavarennoù.

♦ **En holl, 24% eus an dud o deus un anaoudegezh bennak e gallaoueg.**

> **A-benn ar fin** : 27% eus an dud o dez tro da glevet komz brezhoneg pe gallaoueg ur wech ar miz d'an nebeutañ.

Meur a zoare zo da zeskiñ ar yezhoù

Evit ar brezhoneg e kadarna an enklask **ez eo pouezus-kenañ ar c'helenn** evit stummañ re yaouank : **90% eus ar re a zo etre 15 ha 24 bloaz** ha **53% eus a re a zo etre 25 ha 39 bloaz** o deus desket brezhoneg er skol, pa n'eus nemet **7%**, pe nebeutoc'h, evit **ar remziadoù koshoc'h**.

Evit ar gallaoueg, desket e vez dreist-holl **gant an diagentidi**, forzh pe oad e ve an den a c'houlenner outañ.

Ur c'hoant da zeskiñ ar yezhoù, stank e-touez ar re yaouank

Gant an enklask e weler emañ an dud o c'hortoz ur bern traoù :

♦ **73%** eus an dud aterset a c'houlenn ma vefe kresket kelenn ar brezhoneg er skolioù, **55%** a c'houlenn muioc'h a abadennoù brezhonek er skingomz hag er skinwel.

♦ **32%** a gav e vefe mat kreskiñ kelenn ar gallaoueg er skolioù, 30% evit reiñ muioc'h a blas d'ar gallaoueg er mediaoù.

♦ **33%** eus an dud aterset o deus c'hoant e vefe gouezet brezhoneg gant o bugale ha muioc'h a dud c'hoazh (**43%**) **e-touez ar re a zo etre 15 ha 24 bloaz**, ar pezh a zo **ur sin vat evit an amzer-da-zont**.

♦ **10%** a blijfe dezho e vefe gouezet gallaoueg gant o bugale.

« *Goude bezañ strivet e-pad 14 vloaz eo dav deomp delc'her gant hon obererezh, gant ar soñj, atav, lakaat niver ar gomzerien da greskiñ, en deus lavaret Loïg Chesnais-Girard evit klozañ. Er bloavezhioù a zeu e rankimp prederiañ muioc'h c'hoazh war an amzer-da-zont, lakaat hon ijin da labourat muioc'h evit solutaat ar pezh a zo, digeriñ hentoù nevez, skoazellañ an oberoù nevezus war an dachenn-se, asambles gant an holl obererien evel-just. »*

Heñchadurioù nevez a-benn miz Kerzu

Kinniget e vo disc'hoù an enklask dirak ar **C'huzul Sevenadurel** disadorn, ar **6 a viz Here**, goude-se e vo goulennet digant e izili reiñ o alioù hag erbedadennoù abalamour da vegañ ar preder er strollegezh. Da-geñver an **dalc'h hollek a-benn an 13 ha 14 a viz Kerzu** e vo kinniget, gant ar Prezidant Chesnais-Girard, **war beseurt tu dre vras e vo heñchet** ar politikerezh yezh, ar pezh a verko **ur bazenn nevez evit diorren yezhoù Breizh**.

Santad ur stagidigezh kreñv ouzh Breizh

♦ **38%** eus an dud en em sant koulz gall ha breton.

♦ **39%** en em sant gall muioc'h eget breton pe gall hepken.

♦ **18%** en em sant breton muioc'h eget gall pe breton hepken.